

Αθήνα, 16 Ιουλίου 2026

Α.Π.:28930

**Γραφείο Διοίκησης
& Γραμματείας ΔΣ**

**Προς: Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης
& Τροφίμων
Γραφείο Νομικών και
Κοινοβουλευτικών Θεμάτων**
Αχαρνών 2, 10176 Αθήνα
Τηλ.: 210-2124331
e-mail.: koinovouleftikos@minagric.gr
ekarli@minagric.gr

ΘΕΜΑ: «Απάντηση στην υπ' αριθμ. 6795/8-7-2026 Ερώτηση της Βουλής»

Σε συνέχεια της ανωτέρω Ερώτησης και κατά το μέρος που αφορά στον ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, από στοιχεία του Ινστιτούτου Ελιάς, Υποτροπικών Φυτών και Αμπέλου (ΙΕΛΥΑ) του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η παρατεταμένη ξηρασία που καταγράφεται τα τελευταία έτη, σε συνδυασμό με τη σημαντική μείωση της εδαφικής υγρασίας και τις αυξημένες θερμοκρασίες, επηρεάζει άμεσα την ελαιοκαλλιέργεια, τους υδατικούς πόρους και συνολικά την ανθεκτικότητα του πρωτογενούς τομέα. Ιδίως για περιοχές όπου η ελαιοκαλλιέργεια αποτελεί βασική οικονομική δραστηριότητα, η επάρκεια νερού κατά τα κρίσιμα στάδια ανάπτυξης των δέντρων είναι καθοριστικής σημασίας για την καρπόδεση, τη διατήρηση της παραγωγικότητας και τη βιωσιμότητα των εκμεταλλεύσεων. Επομένως, μέτρα που σχετίζονται με την ορθολογική άρδευση της καλλιέργειας είναι σημαντικά για την βιωσιμότητα της καλλιέργειας στις νέες περιβαλλοντικές προκλήσεις.

Το ΙΕΛΥΑ υλοποιεί και υποστηρίζει επιστημονικά τεκμηριωμένες δράσεις ορθολογικής διαχείρισης νερού, σε συνεργασία κυρίως με την Περιφέρεια Κρήτης, αλλά και μέσω ερευνητικών και αναπτυξιακών έργων που ολοκληρώθηκαν ή βρίσκονται σε εξέλιξη.

Ειδικότερα, από το 2018 εφαρμόζονται εβδομαδιαία δελτία άρδευσης για 20 περιοχές της Κρήτης, μέσω των οποίων παρέχεται δωρεάν στους παραγωγούς ενημέρωση για τις πραγματικές ανάγκες νερού των καλλιεργειών ανά στάδιο ανάπτυξης, τύπο εδάφους και επικρατούσες καιρικές συνθήκες. Τα δελτία αυτά διανέμονται μέσω της Περιφέρειας Κρήτης, των ΤΟΕΒ, συνεταιριστικών φορέων και του τοπικού τύπου.

Παράλληλα, για τους παραγωγούς που αξιοποιούν ψηφιακά εργαλεία, είναι διαθέσιμη η ελεύθερα προσβάσιμη πλατφόρμα DEFICIT (<https://www.irrigation-crete.gr/>), η οποία λειτουργεί ως εργαλείο εξατομικευμένου υπολογισμού άρδευσης σε επίπεδο αγροτεμαχίου, με βάση δορυφορικά και μετεωρολογικά δεδομένα, παρέχοντας ταυτόχρονα οδηγίες για ορθές πρακτικές και ελλειμματική άρδευση. Επιπλέον, στο πλαίσιο του νέου ευρωπαϊκού έργου DIG.I.WATER του Προγράμματος

Interreg VI-A Ελλάδα-Κύπρος 2021-2027, με επικεφαλής εταίρο τον ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, αναπτύσσεται ανοικτή ψηφιακή πλατφόρμα που θα παρέχει σε αγρότες και τοπικές αρχές εξειδικευμένες πληροφορίες για τις αρδευτικές ανάγκες των καλλιεργειών, τα χαρακτηριστικά του εδάφους, ιστορικά και προγνωστικά μετεωρολογικά δεδομένα, δορυφορικούς δείκτες, επίπεδα φυτικού στρες, ειδοποιήσεις για ακραία φαινόμενα, καθώς και συνθήκες που ευνοούν την ανάπτυξη εχθρών και ασθενειών.

Περαιτέρω, το ΙΕΛΥΑ έχει αναπτύξει ευφυές σύστημα άρδευσης IoT, το οποίο βασίζεται σε αισθητήρες υγρασίας, θερμοκρασίας και αγωγιμότητας εδάφους και δίνει τη δυνατότητα ειδοποίησης ή και αυτόματης ενεργοποίησης της άρδευσης, βάσει κρίσιμων εδαφικών παραμέτρων. Η εφαρμογή τέτοιων τεχνολογιών έχει ήδη δείξει σημαντικά αποτελέσματα ως προς την αποδοτικότητα χρήσης νερού, την παραγωγικότητα και την ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων.

Ταυτόχρονα, το ΙΕΛΥΑ συμμετέχει στην έκδοση ενημερωτικών φυλλαδίων και στην υλοποίηση δράσεων διάχυσης και εκπαίδευσης για την προσαρμογή των καλλιεργητικών πρακτικών στις συνθήκες παρατεταμένης ξηρασίας, ιδίως για τους ελαιώνες της Κρήτης, αξιοποιώντας και αποτελέσματα προηγούμενων έργων LIFE και λοιπών ερευνητικών παρεμβάσεων. Η ενεργή συμμετοχή του Ινστιτούτου σε τοπικές επιτροπές σχεδιασμού και λήψης αποφάσεων συμβάλλει ουσιαστικά στη διάδοση τεχνικών παρεμβάσεων, στην εκπαίδευση των παραγωγών και στην ανάπτυξη συλλογικών σχεδίων προσαρμογής.

Το ΥΠΠΑΤ παρακολουθεί το ζήτημα στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του και σε συνεργασία με τους συναρμόδιους φορείς, την Περιφέρεια Κρήτης, τους Οργανισμούς Εγγείων Βελτιώσεων, την τοπική αυτοδιοίκηση και τους ερευνητικούς φορείς, εξετάζει τις δυνατότητες περαιτέρω ενίσχυσης των αναγκαίων παρεμβάσεων, με στόχο:

- την προστασία της ελαιοκαλλιέργειας,
- την ενίσχυση της ανθεκτικότητας της καλλιέργειας,
- την ορθολογική και αποδοτική χρήση του νερού,
- καθώς και τη μακροπρόθεσμη προσαρμογή του πρωτογενούς τομέα στις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής.

Η αξιοποίηση των διαθέσιμων εργαλείων, όπως η πλατφόρμα DEFICIT και η υπό ανάπτυξη πλατφόρμα DIG.I.WATER, σε συνδυασμό με τα νέα ερευνητικά δεδομένα και τις τεχνολογίες που προκύπτουν από χρηματοδοτήσεις του ΕΣΠΑ και του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης, μπορεί να αποτελέσει βασικό άξονα για τη θωράκιση της αγροτικής κοινότητας.

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπλέον πληροφορία ή διευκρίνιση.

Ο Πρόεδρος του ΔΣ

Καθηγητής Σπυρίδων Α. Μάμαλης

